

Kvindebevægelsen i Italien.

ET fransk Blad giver følgende interessante Oplysninger om den italienske Kvindebevægelse.

»Det er ikke ukendt, at der i Italien udføres en virksom Agitation for Kvindevalgret. De Damer, der staar i Spidsen, anvender ikke de engelske Suffragettes Midler, thi en overdreven og fanatisk Agitation falder ikke i en italiensk Befolknings Smag, og de Ledere, der har rejst Bevægelsen, er Kvinder af det bedste Selskab, hvis Opdragelse mindst af alt har lært dem at knuse Vinduesruder, angribe Politibetjente eller kaste Bomber.

Skønt den italienske Kvindebevægelse udgaar fra de højeste Klasser, maa man ikke tro, at den mangler Alvor og Iver. Der er faa Lande, hvor Sagens Forløpere er nødt til at vise større Taalmod, Ihærdighed og Forsigtighed end her. De maa paa én Gang kæmpe mod Administrationens Upaavirkelighed og den offentlige Menings Fordomme.

Folket selv er baade af Instinkt og Vane ugunstigt stemt, og de Kvinder af Middelstanden, hvem Kvindebevægelsens Sejre vilde gavne mest, vover ikke selv at komme frem med deres Krav. Derfor kræves der Ledere, hvis sociale Stilling og uafhængige økonomiske Forhold stiller dem saa frit, at de tør tage Kampen op til Bedste for Borgerstandens Kvinder. Og saadanne Ledere har man fundet i Forfatterinden, Grevinde Pelicano, Komtesserne Spaletti-Pasponi og Lucifero, Frk. Dora Meligari og flere andre.

Blandt Nationerne omkring Middelhavet, saaledes ogsaa i Italien, gælder Ordsproget: »Kvinder er ikke Mennesker«. Man betragter Kvinden udelukkende under Synspunkterne: Elskende eller Kokkepige. Det er derfor klart, at de, der under disse Forhold kæmper for Kvinders Uddannelse til Læger, Advokater, Kunstnere, ja endog politiske Vælgere, paatager sig en Opgave, der er saa meget mere fortjenstfuld, fordi den er utrolig vanskelig.

Imidlertid har de italienske Forløpere for Kvindesagen haft det Held at finde Støtte hos Landets bedste Mænd, saavel i Parlamentet som i Kunstens og Litteraturens Verden. En af Sagens mest glødende Fortalere er den forhenværende Førsteminister Sonnino, og det nuværende Ministerium synes ogsaa principielt set at være gunstigt stemt for Kvindevalgret. — Men trods udmærket Støtte hos de mere intelligente og indflydelsesrige, støder Sagen stadig paa Administrationens og Folkets hemmelige, usynlige og upersonlige Modstand, der hindrer alle Fremskridt.

Kvinder har f. Eks. Ret til at blive Læger, men Tallet paa dem, der praktiserer, er meget ringe af den gode Grund, at de ikke kan faa Patienter. Der findes endnu ingen kvindelige Advokater; den berømte kvindelige Jurist, Teresa Labriola, der uden Tvivl er en af de mest glimrende Begavelse i Italien, har til Trods for sine med Glans fuldførte Stu-

Jakobs, der i meget skarpe Udtryk og under stærkt Bifald hævdede, at de østrigske Mænd gjorde sig selv latterlige og deres Land til en Fabel for hele Verden ved at forholde Kvinderne en saa selvfølgelig Ret som den at danne politiske Foreninger. At de østrigske Førere med saa meget større Iver opdyrker de forskellige Omraader, hvor det er muligt at samle Kvinderne til virksomt Arbejde for Selvudvikling, selvstændigt Erhverv og social Forsorg, fik man et stærkt Indtryk af ved at se de Bjerge af Flyveblade, Tidsskrifter og Pjecer, der uddeltes til Tilhørerne, og ikke mindst ved at læse det smukt udstyrede, indholdsrige og oplysende Festskrift, som den østrigske Kvindestemmeretskomité havde udgivet i Anledning af vort Komme.

Kongressen i Budapest skal jeg ikke komme ind paa, da Bladet jo allerede har indeholdt et omfattende Referat, og iøvrigt var det jo ret naturligt, at en By, der afholder en saadan Verdenskongres, opbyder alt for at gøre Mod-

tagelsen stilfuld og smuk. Vi var heller ikke i Tvivl om, at en saa glimrende Taler som Rosika Schwimmer vilde formaa at samle en Hjælpekare, der ikke veg tilbage for nogen Anstrengelse for at bringe det kæmpemæssige Apparat til at virke. Maaske var vi snarere noget forbavsede over, at Komitéens Grevinder og Komtesser ikke nøjedes med at være pyntelige Topfigurer, men selv arbejdede med, og vi var i alle Tilfælde glædeligt overraskede ved at møde Hjælpsomhed, Interesse og Velvilje overalt i Byen, hvor vi færdedes, og ikke alene hos de mange Ungarere, der overværede Kongressens Møder. Men det bedste Bevis for, at den ungarske Kvindevalgretsforening ikke blot har udført et Overfladearbejde, men at dens Agitation til Trods for de vanskelige Forhold har strakt sig ned i Befolkningen og ud i fjerne Afkroge, oplevede en Del af os paa Hjemreisen ved Ophold i Mezökövesd og Dobsina, hvor de stedlige Foreninger tillige med Borgmestrene og Befolk-

ningen viste os en enestaaende Gæstfrihed og Opmærksomhed i de korte Timer, vi havde Lejlighed til at beundre de ejendommelige Nationaldragter det første Sted og den vidunderlige Ishule det sidste Sted. Og hver Gang vi under Opholdet i Karpaterne paa Jernbanen passerede Grevinde Télekis Sommervilla, hvorfra det gulhvide Valgretsbanner bestandig vejede, var det os, som om vi modtog en tavs Forsikring om, at disse energiske Kvinder ikke havde sat Kræfterne til ved de omfattende Forarbejder til Kongressen, men med den samme Udholdenhed og Dygtighed vilde fortsætte Kampen for at generhverve og udvide de enkeltes fordums Rettigheder og vinde nye for hele deres Køn.

Fra gammel Tid har nemlig Enker efter Jordegodsejere haft Ret til at sende en mandlig Befuldmægtiget til Parlamentsvalgene, ligesom de ogsaa som Formyndere for en umyndig Søn kunde udøve den i visse Magnatfamilier arvelige Værdighed som Provinsstatholdere